

PÄÄTÖS MÄÄRÄRAHAN JA MYÖNTÄMISVALTUUDEN OSOITTAMISESTA PUUNTUOTANNON KESTÄVYYDEN TURVAAMISEEN VUONNA 2025

Säädösperusta

Vuoden 2025 valtion talousarviossa on momentille 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen) myönnetty yhteensä 37 277 000 euroa. Määräraha on arviomääräraha. Myöntämisvaltuutta on vuoden 2025 talousarviossa osoitettu yhteensä 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015), jäljempänä *määräaikainen rahoituslaki*, ja metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain (71/2023), jäljempänä *kannustejärjestelmälaki*, nojalla myönnettävien tukien maksamiseen. Määräaikainen rahoituslaki tuli voimaan 1.6.2015. Tukipäätöksiä tehtiin 31.12.2023 asti ja niistä aiheutuvia menoja voidaan maksaa 31.12.2026 asti. Kannustejärjestelmälaki tuli voimaan 1.1.2024.

Päätöksen laadintaperusteet

Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) 9 §:n nojalla metsäkeskuksen johtokunnan on tehtävä maa- ja metsätalousministeriölle esitys kestävän metsätalouden rahoitusta koskevan lainsäädännön nojalla myönnettävien valtion tukien kohdentamisesta eri toimenpiteille ja kyseisen määrärahan tarpeesta.

Suomen metsäkeskus on toimittanut maa- ja metsätalousministeriölle johtokunnan 8.4.2025 hyväksymän Puuntuotannon kestävyden turvaamisen vuoden 2025 käyttösuunnitelmaesityksen. Käyttösuunnitelmaesitys perustuu 37 277 000 euron suuruiseen tukeen ja 15 000 000 euron suuruiseen myöntämisvaltuuteen. Määrärahan ja myöntämisvaltuuden tarve on esitetty tukimuodoittain ja maakunnittain. Lisäksi esitykseen sisältyy arvio toimenpiteiden suoritemääristä.

Maa- ja metsätalousministeriön päätös

Maa- ja metsätalousministeriö jakaa Suomen metsäkeskukselle valtion vuoden 2025 talousarvion momentin 30.40.44 määrärahaa 37 277 000 euroa määräaikaisen rahoituslain ja kannustejärjestelmälain menoihin. Määräaikaisen rahoituslain ja kannustejärjestelmälain nojalla metsäkeskus saa tehdä tukipäätöksiä 15 000 000 eurolla.

Vuonna 2024 metsäkeskus käytti momentin 30.40.44 määrärahaa 38 460 727 euroa ja myöntämisvaltuutta 7 167 636 euroa.

Päätökseen sisältyvä arvio suoritemääristä

Arvio rahoituksella toteutettavista suoritemääristä ja vuoden 2024 toteutuma on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tukimuoto	Toteutus 2024	Esitys 2025
Taimikon ja nuoren metsän hoito*	119 146 ha	106 000 ha
Terveyslannoitus**	11 749 ha	21 000 ha
Suometsän hoito***	5 953 ha	8 000 ha
Yksityistien perusparannus****	145 km	210 km

* Taimikon ja nuoren metsän hoito sisältää määräaikaisen rahoituslain taimikon varhaishoidon ja nuoren metsän hoidon sekä kannustejärjestelmälain taimikon ja nuoren metsän hoidon

** Terveyslannoitus sisältää terveyslannoituksen määräaikaisen rahoituslain sekä kannustejärjestelmälain osalta

*** Suometsän hoito sisältää määräaikaisen rahoituslain suometsän hoidon sekä kannustejärjestelmälain suometsän hoitosuunnitelman laatimiseen sekä suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen

**** Yksityistien perusparannus sisältää myös uusien metsäteiden tekemisen määräaikaisen rahoituslain sekä kannustejärjestelmälain osalta

Henkilötyövuosien määrä on riippuvainen siitä, mitä töitä ja missä laajuudessa vuoden kuluessa toteutetaan. Työllisyysvaikutukseksi arvioidaan noin 1 600 htv.

Vuoden 2025 aikana metsänhoito- ja metsänparannustoimenpiteiden suoritusmäärillä on mahdollisuuksia kohota edellisestä vuodesta. Käytettävissä olevat määrärahat saattavat kuitenkin rajoittaa toteutuvien hankkeiden määrää. Yksityismetsissä on runsaasti taimikon ja nuoren metsän hoitokohteita. Metsänomistaja 2020 tutkimuksen mukaan 68 prosenttia metsänomistajista aikoo tehdä metsänhoitotöitä melko tai erittäin todennäköisesti. Terveyslannoituksen rahoituspäätöksiä tehtiin vuonna 2024 aikaisempia vuosia enemmän, mikä tulee tänä vuonna todennäköisesti näkymään lisääntyvinä toteutuksen työmäärinä. Edellisvuodesta poiketen, metsäkeskuksella on nyt myös suometsän hoidon osalta tekniset valmiudet tehdä rahoituspäätöksiä. Työmääriin tulee myös vaikuttamaan metsäkeskuksessa vuonna 2022 alkanut TIESIT-hanke, jossa kartoitettiin keskeisen yksityistieverkon ja sillä olevien siltojen kuntoa sekä aktivoitiin tiekuntia teiden kunnossapitoon. Lisäksi odotettavissa on, että vuoden 2026 alusta voimaan tulevat yksityisteiden perusparannuksen ja taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä tehtävän pienpuun keruun tukitason muutokset vaikuttavat tämän vuoden hakemusmääriin.

Päätöksen toteutuksen ohjaus ja valvonta

Jotta päätöksessä esitettyihin tavoitteisiin päästäisiin ja tukimuotojen suoritettavuudet toteutuisivat sekä tukimuodoittain että maakunnittain, on päätökseen tarpeen sisällyttää eräitä määrärahojen käyttöä, myöntämisvaltuutta sekä toiminnan ja varojen käytön ohjausta, valvontaa ja seuranta koskevia määräyksiä.

Päätökseen sisältyvää myöntövaltuuden jakoa eri tukimuotojen välillä voidaan muuttaa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä metsäkeskuksen esityksestä. Muut päätökseen mahdolliset kohdistuvat muutokset hyväksyy metsäkeskuksen johtaja tai hänen valtuuttamansa. Metsäkeskuksen tekemä päätös tulee toimittaan välittömästi maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosastolle tiedoksi.

Työvoiman käyttöä koskevissa määräyksissä on otettu huomioon laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) asetetut vaatimukset.